

Istraživanja u svrhu planiranja preventivnih programa

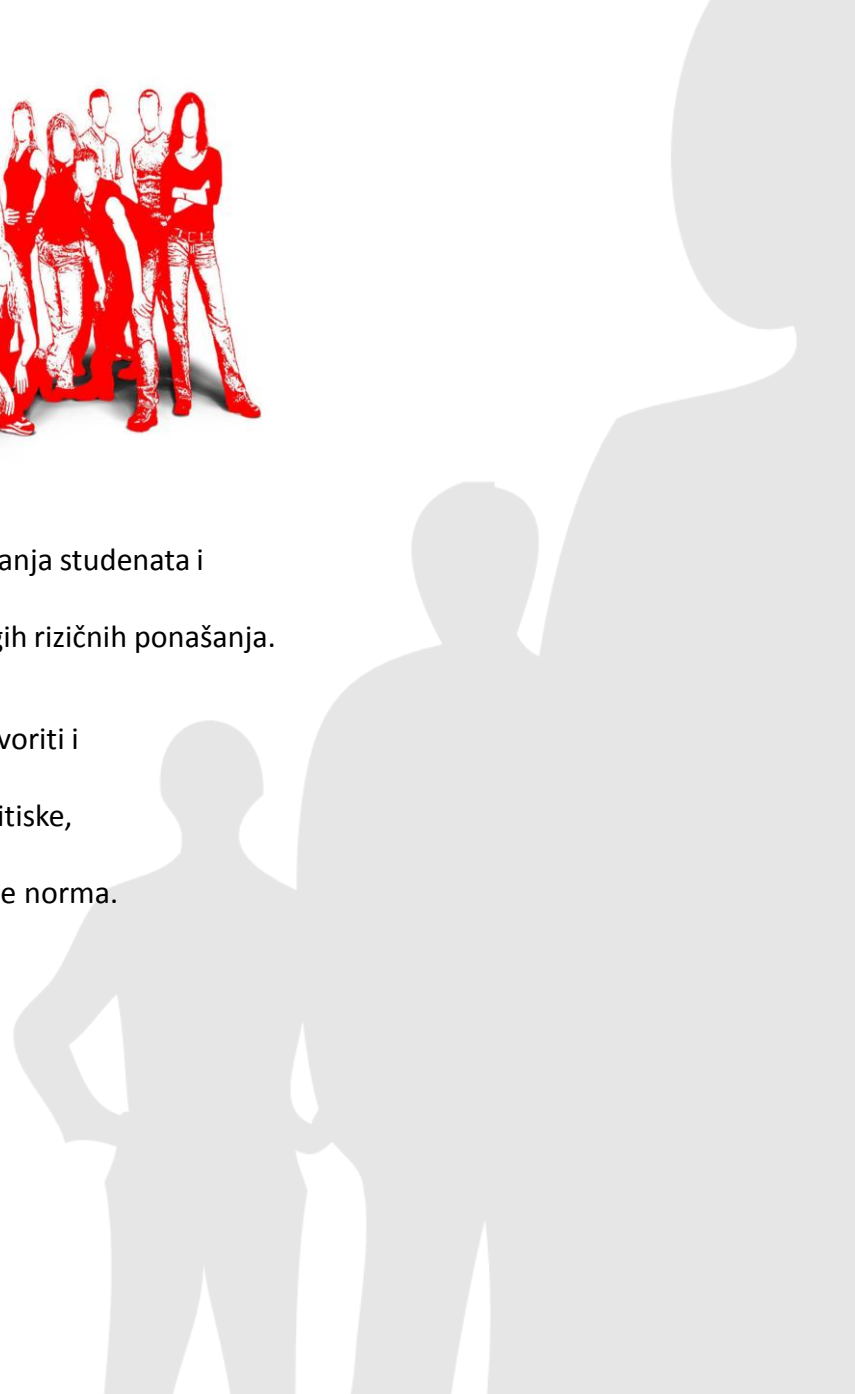
Iva Pejnović Franelić
Irena Rojnić Palavra
Služba za Promicanje zdravlja
Odjel za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti
Hrvatski zavod za javno zdravstvo

STUDENTI

- ✓ Okruženje sveučilišta ima značajnu ulogu u oblikovanju ponašanja studenata i treba biti takvo da ne tolerira kulturu opijanja, kockanja i drugih rizičnih ponašanja.
- ✓ U razdoblju prijelaza u odrasloj dobi, akademski život može stvoriti i ogromne društvene, akademske, emocionalne i financijske pritiske, mnogi studenti konzumiraju alkohol i pijanstvo sve više postaje norma.

STUDENTI

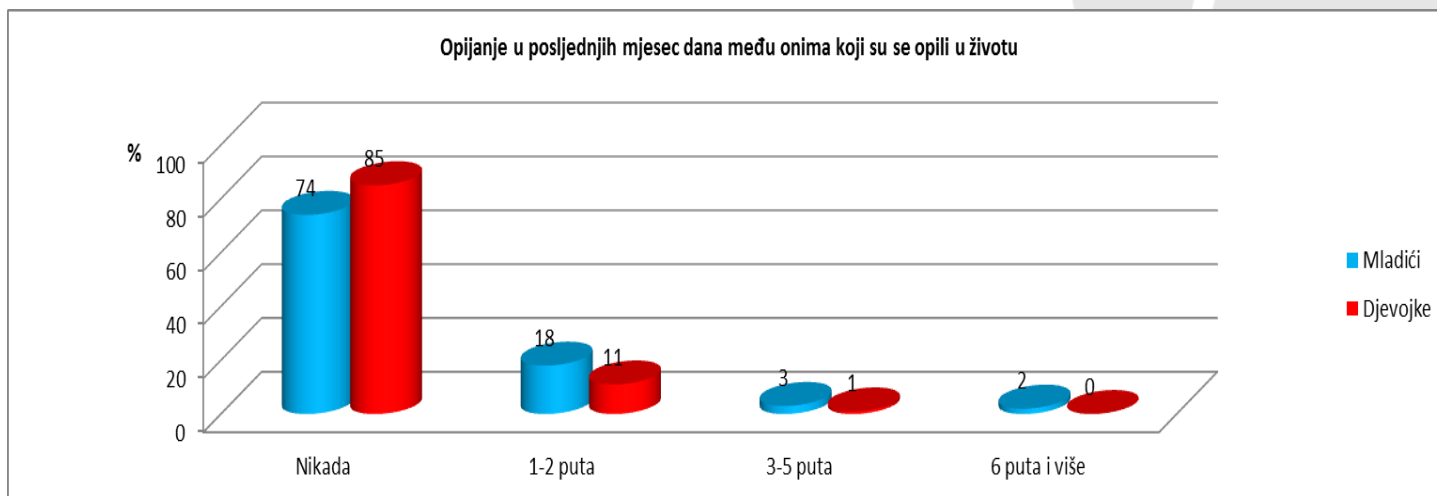

- ✓ Znanstveni projekt **MZOS** «Značajke, kretanje i odrednice ovisničkog ponašanja u mladima», 2009.
- ✓ Uzorak - ukupno 2384 studenata (m 1082, ž 1302); **15%** redovnih studenata prve godine sveučilišnih studija Sveučilišta u Zagrebu i Rijeci, stratificiran prema spolu i vrsti sveučilišnog studija.

Alkohol

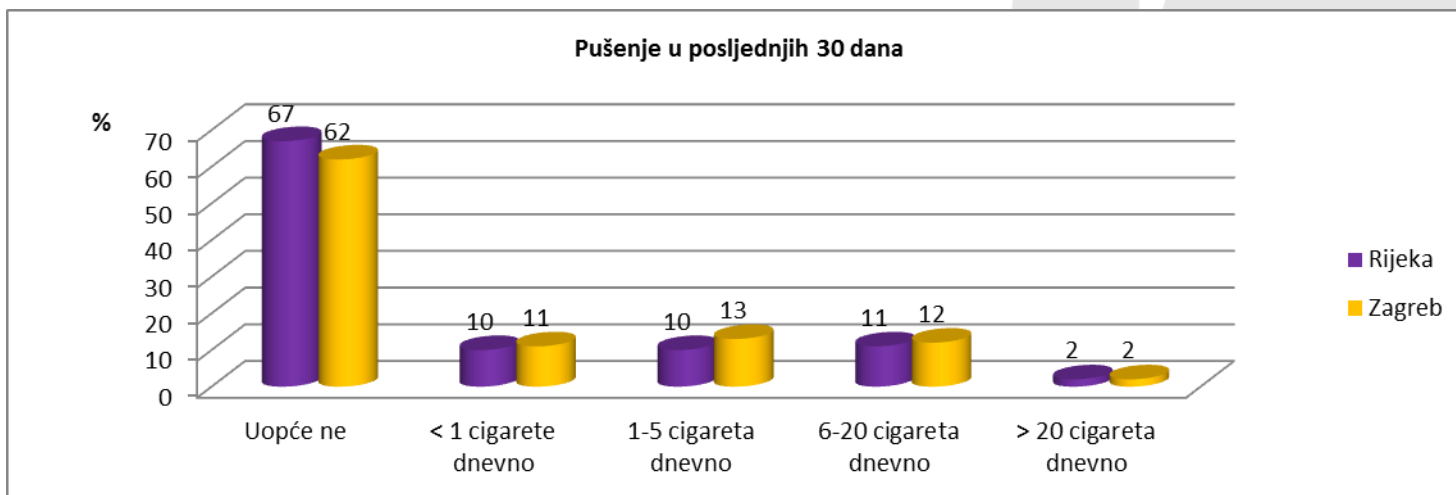
STUDENTI (26% m, 15% ž)

Pušenje

STUDENTI (33% R, 38% Z)

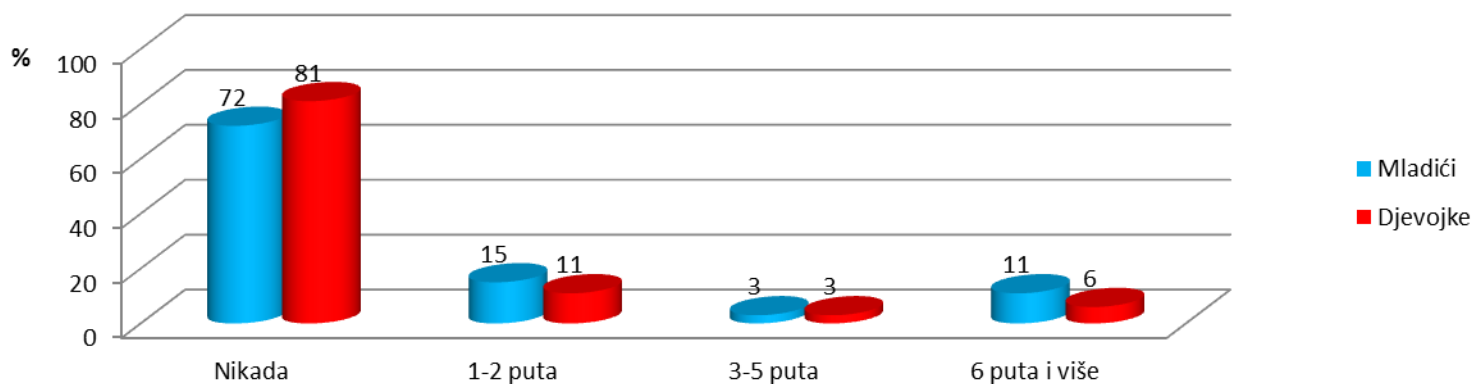

Marihuana

STUDENTI (28% m, 19% ž)

Marihuana u posljednjih mjesec dana među onima koji su je u životu konzumirali

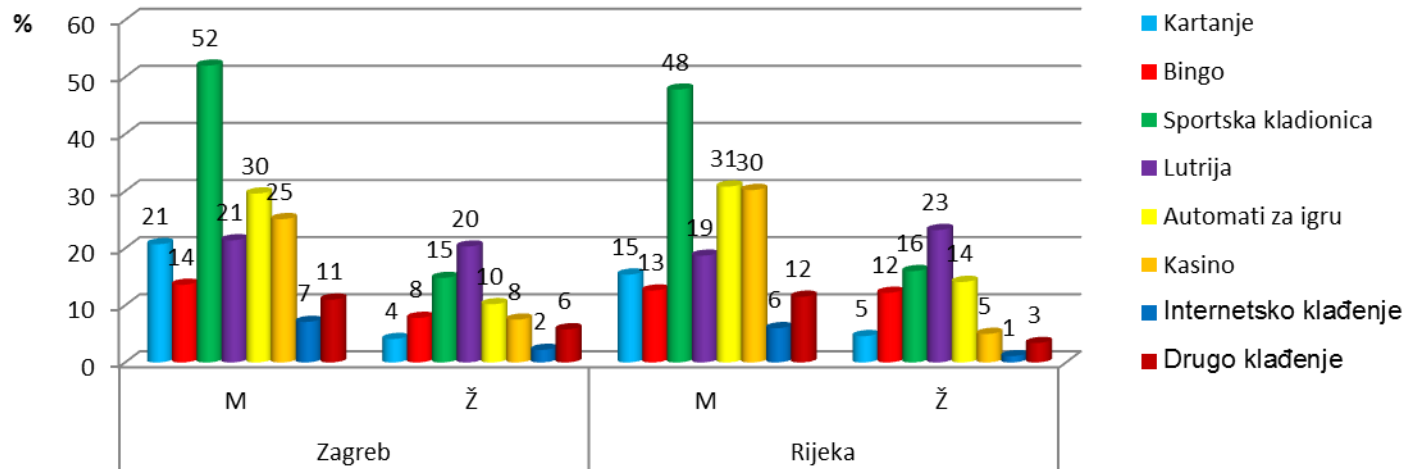

Kockanje i klađenje

STUDENTI

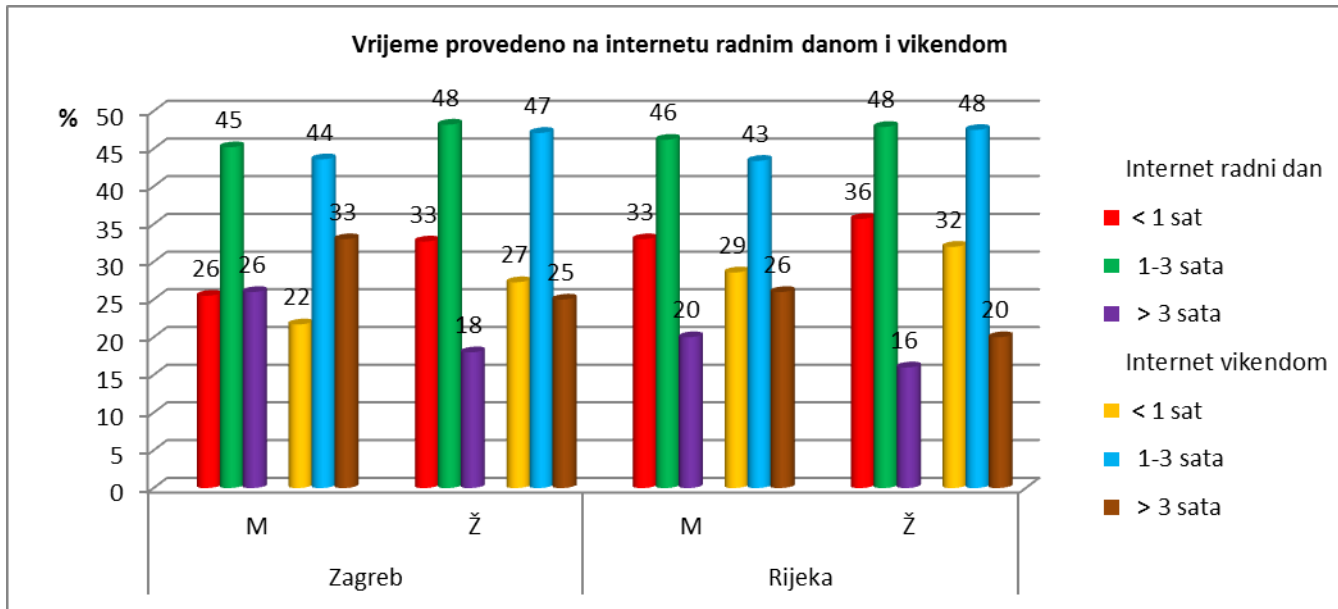
Kockanje/klađenje u posljednjih 12 mjeseci, po spolu i gradu studiranja

Internet

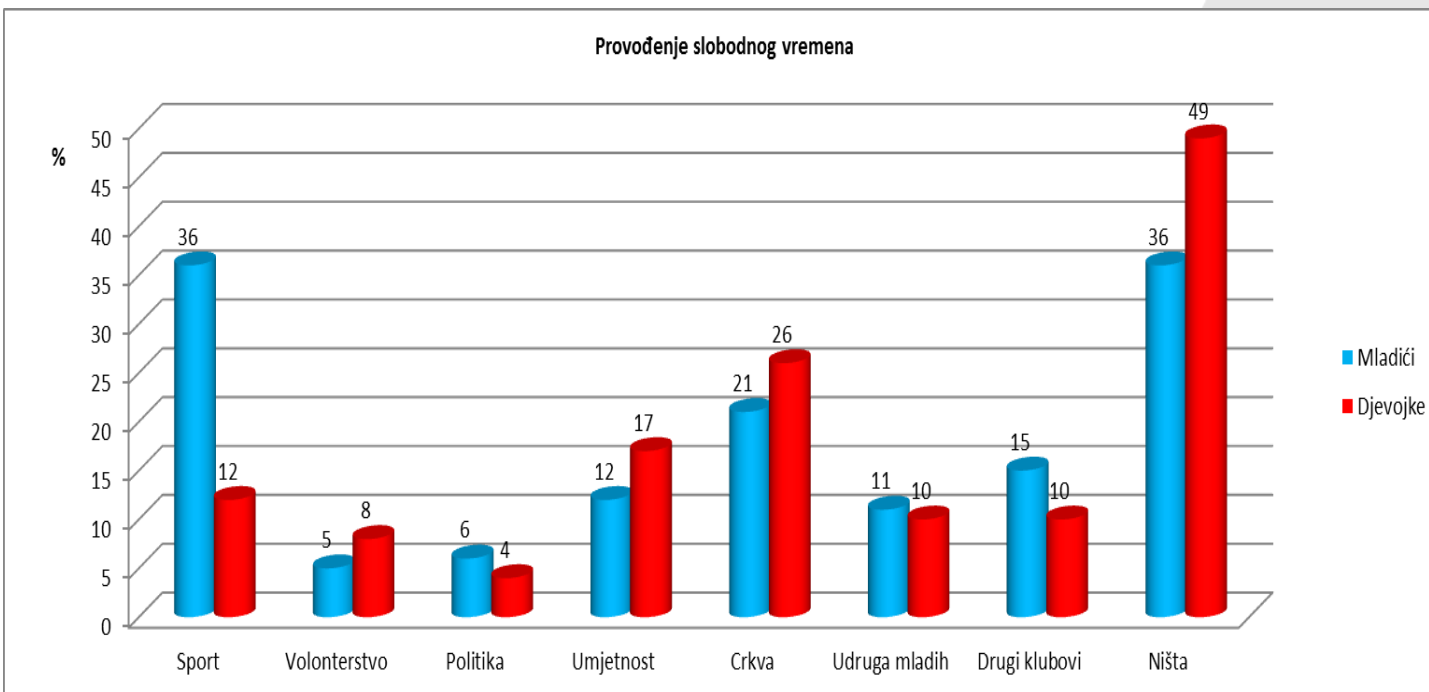
STUDENTI

Slobodno vrijeme

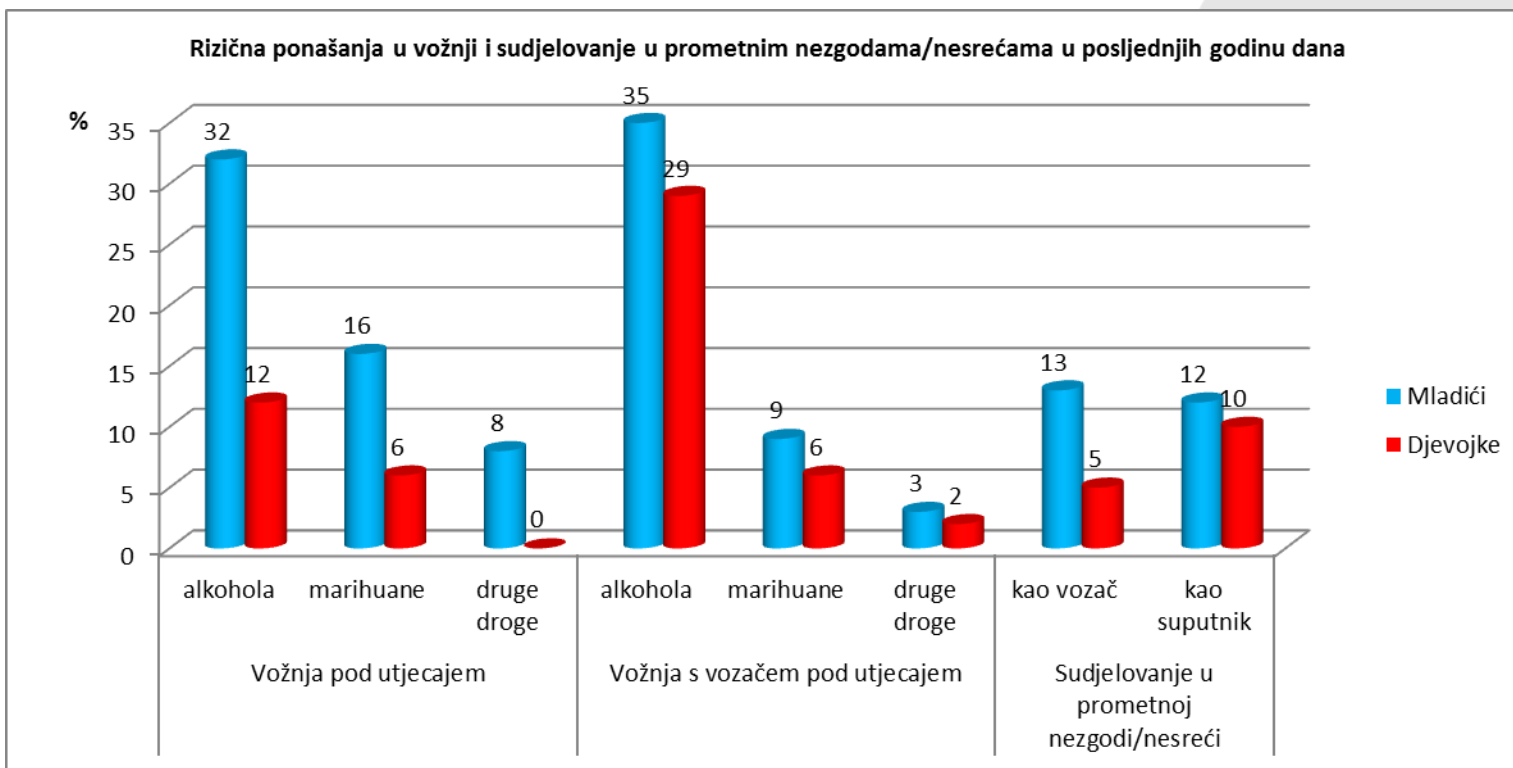
STUDENTI

Rizična vožnja

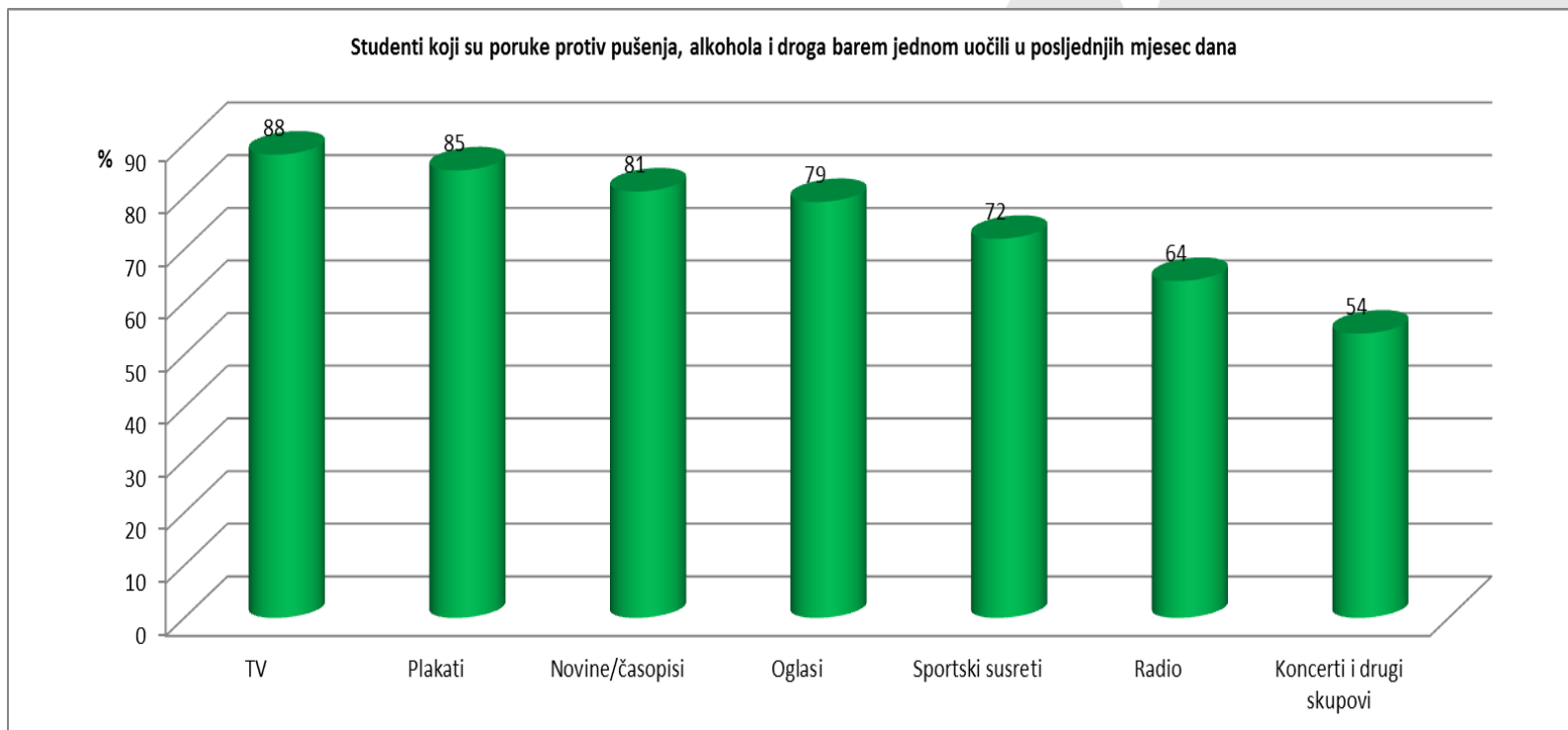
STUDENTI

Medijske poruke

STUDENTI

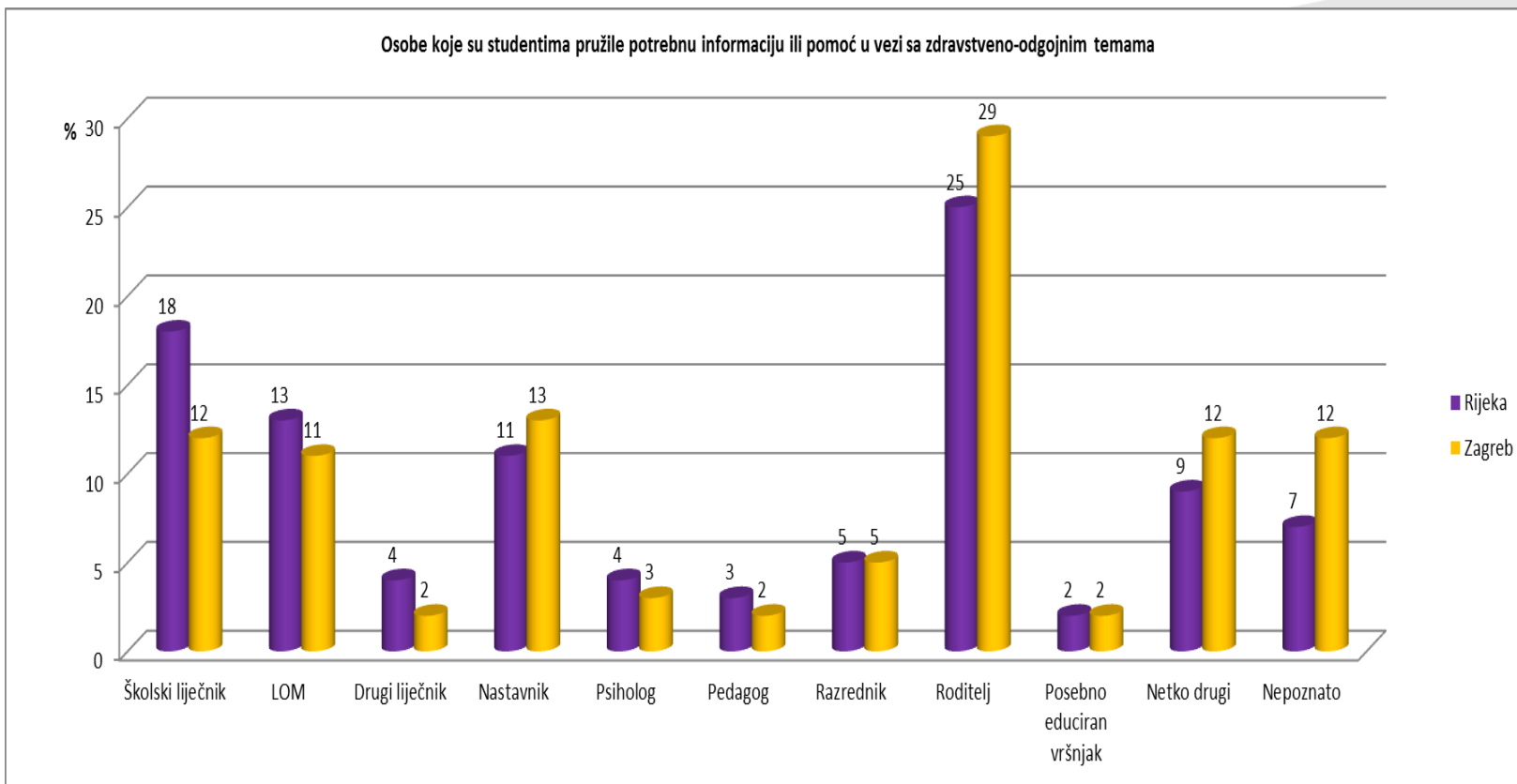

Izvor informacija

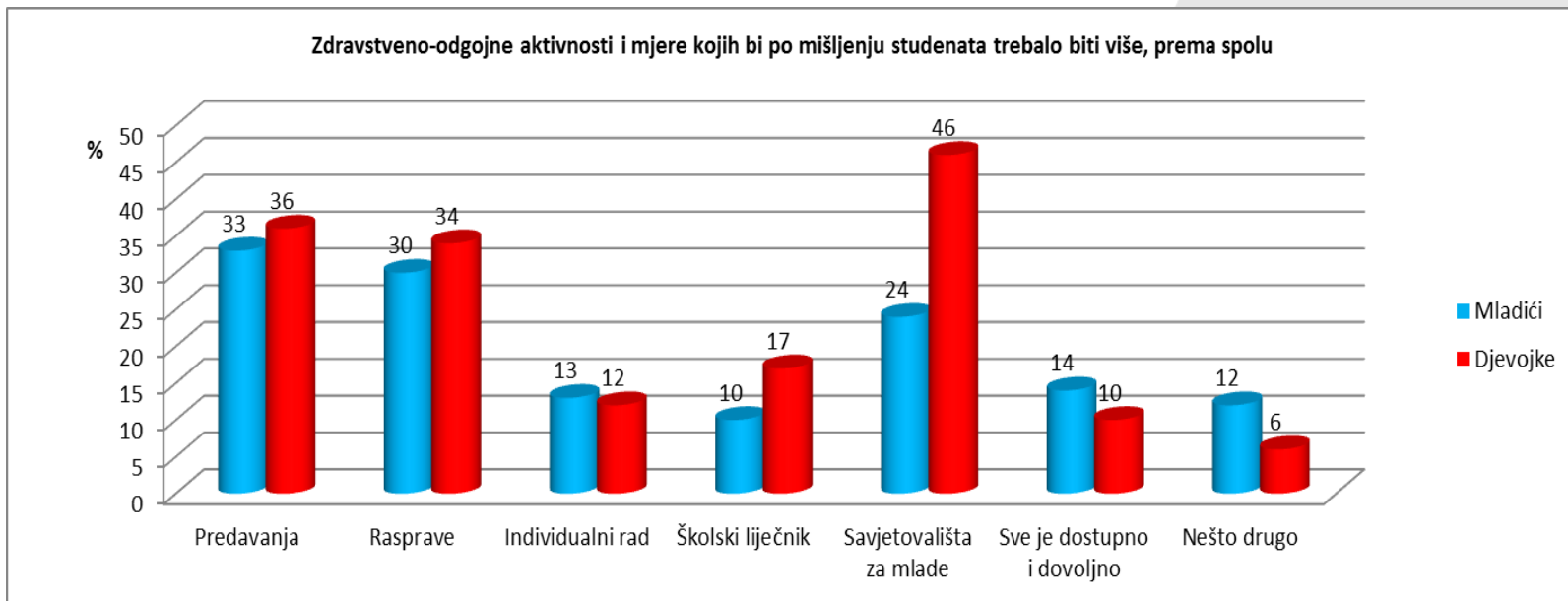
STUDENTI

Zdravstveno-odgojne aktivnosti

STUDENTI

Alkohol

STUDENTI-Zagrebačko sveučilište (prva godina studija)
Rizična konzumacija alkohola

AUDIT	Studenti		
	Mladići	Djevojke	Ukupno
No problems related to alcohol consumption N (%)	623 (72,1)	878 (88,1)	1501(80,7)
Reasons for concern N (%)	140 (16,2)	87 (8,7)	227 (12,2)
Indications of serious problems N (%)	50 (5,8)	21 (2,1)	71 (3,8)
Most likely problem exists N (%)	51 (5,9)	11 (1,1)	62 (3,3)

Izvor: Pejnovic Frelacic I, Zoricic Z, Kern J, Kolarić B, Markelić M, Rojnić Palavra I, Kuzman M.
Problem drinking in first-year students at the University of Zagreb, Alcoholism 2013;49(1):3-13

Kockanje i klađenje

STUDENTI

- ✓ Usprkos rastućem trendu i negativnim zdravstvenim, psihološkim, socijalnim, financijskim i osobnim posljedicama tek **nedavno** kockanje se izdvaja kao **važan javnozdravstveni problem**.

Messerlian C., Derevensky J.L., Gupta R., Youth gambling problems: A public health perspective. Health promotion International, Vol.20 No.1, ,2005.

Kockanje i klađenje

STUDENTI

- ✓ veća sloboda
- ✓ novo okruženje
- ✓ veća raspoloživost financijskih prihoda
- ✓ povećan pristup osobnim kreditnim karticama
- ✓ stalan pristup Internetu
- ✓ mogućnost legalnog kockanja i klađenja

- ✓ bez roditeljske kontrole
- ✓ doticaj s različitim novim oblicima ponašanja
- ✓ eksperimentiranje s novim slobodama

- ✓ **Mnogi mladi počinju kockati u ranoj dobi čak i ranije nego počnu s ostalim rizičnim ponašanjima kao što je pušenje i pijenje.**

Landouceur R, Dube D, Bujold A. Gambling among primary school students. *Journal of gambling Studies*, 1994.10, 363-370, Stinchfield R. Demographic, Psychosocial and Behavioral Factors Associated with Youth Gambling and Problem Gambling. In J Derevensky and R Gupta(eds.) *Gambling Problems in Youth: Theoretical and Applied Perspectives*. New York: Kluwer Academic /Plenum, 2004)

Kockanje i klađenje

STUDENTI-Zagrebačko sveučilište

Kocka se i kladi: **55,5%** studenata
70,8% mladića
42,2% djevojaka

Rizično i problematično kocka se i kladi: **9,5%** studenata

- ✓ U Hrvatskoj još uvijek ne postoji sustavno praćenje pojavnosti igranjem izazvanih poremećaja.
- ✓ Sustavnih epidemioloških praćenja trendova pojavnosti osoba koje patološki kockaju nema, pa sa stručnim utemeljenjem ne možemo procjenjivati ni koliki je ukupni broj ovisnika o kockanju (prevalencija), niti koliki je godišnji prirast broja novootkrivenih ovisnika o kockanju (incidencija).

HBSC (Health Behaviour in School-aged Children)

Ponašanje u vezi sa zdravljem u djece školske dobi (HBSC) - međunarodno istraživanje koje podupire Svjetska zdravstvena organizacija – Regionalni ured za Europu.

Svrha

- ✓ pružiti uvid u zdravlje djece i adolescenata te što bolje razumjeti ponašanje u vezi sa zdravljem i stilove življenja u određenom društvenom kontekstu i okruženju.

Ciljevi

- ✓ pratiti
- ✓ istražiti utjecaje
- ✓ utjecati na razvoj programa i politike
- ✓ poticati interdisciplinarna znanstvena istraživanja

Ciljne grupe

- ✓ djeca u dobi 11, 13 i 15 godina

U istraživanju 2009/2010. godine sudjelovale su sljedeće zemlje i regije:

Armenija	Irska	Poljska
Austrija	Italija	Portugal
Belgija (Flandrija)	Island	Ruska federacija
Belgija (Valonija)	Izrael	Rumunjska
Češka Republika	Kanada	Slovačka
Danska	Latvija	Slovenija
Engleska	Litva	SAD
Estonija	Luksemburg	Švedska
Finska	Mađarska	Španjolska
Francuska	Makedonija	Švicarska
Grenland	Nizozemska	Turska
Grčka	Norveška	Ukrajina
Hrvatska	Njemačka	Wales

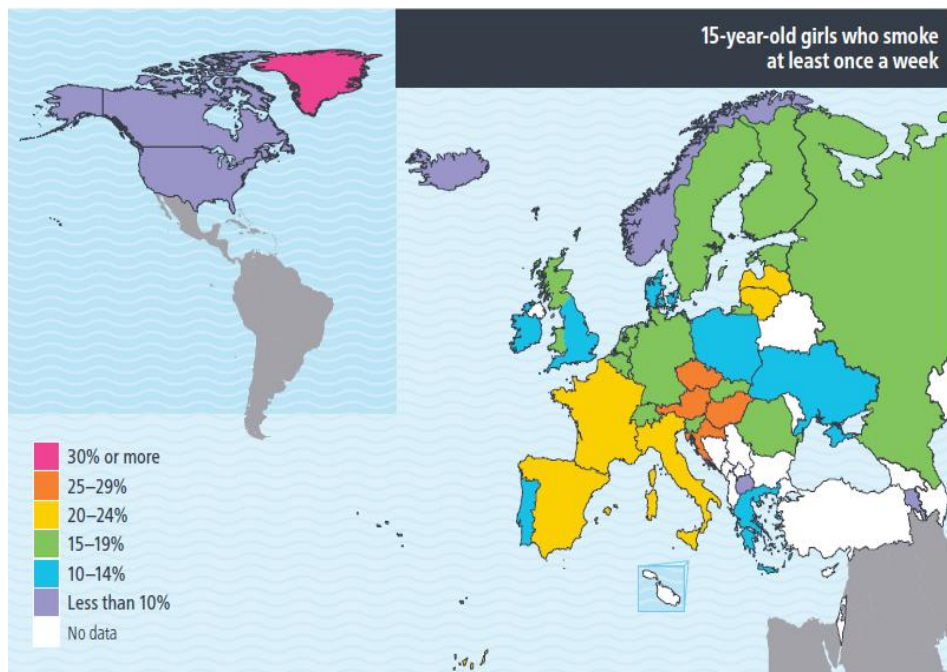

Pušenje

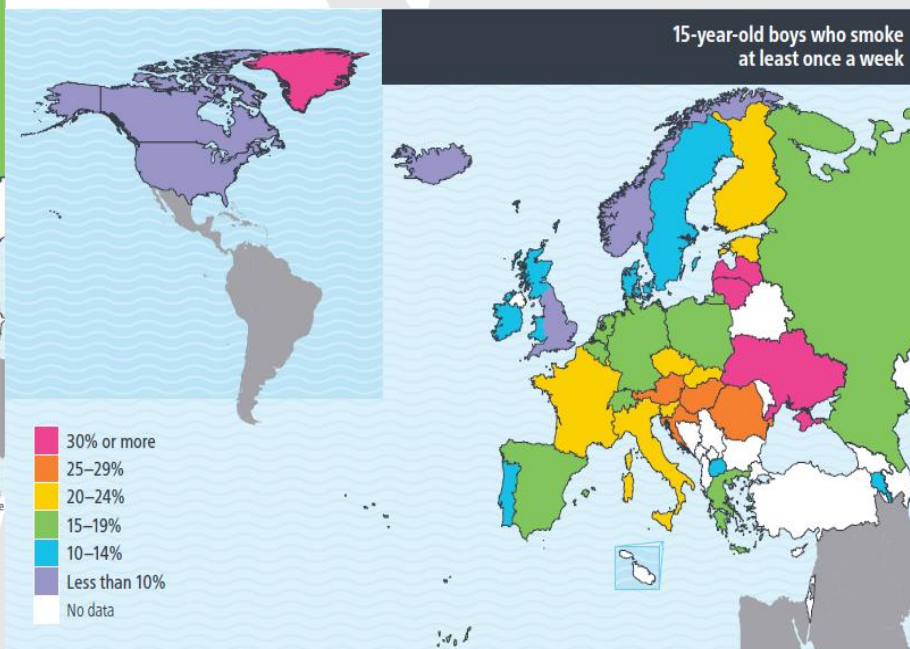
**11, 13, 15 godišnjaci – HBSC (uzorak 6252 ispitanika)
15 godišnji mladići (27%) i djevojke (25%) koji puše najmanje jednom tjedno**

Rizični čimbenici

- ✓ Osobne značajke mlade osobe
- ✓ Obitelj
- ✓ Škola
- ✓ Šire okruženje

Note: HBSC teams provided disaggregated data for Belgium and the United Kingdom; these data appear in the map above.

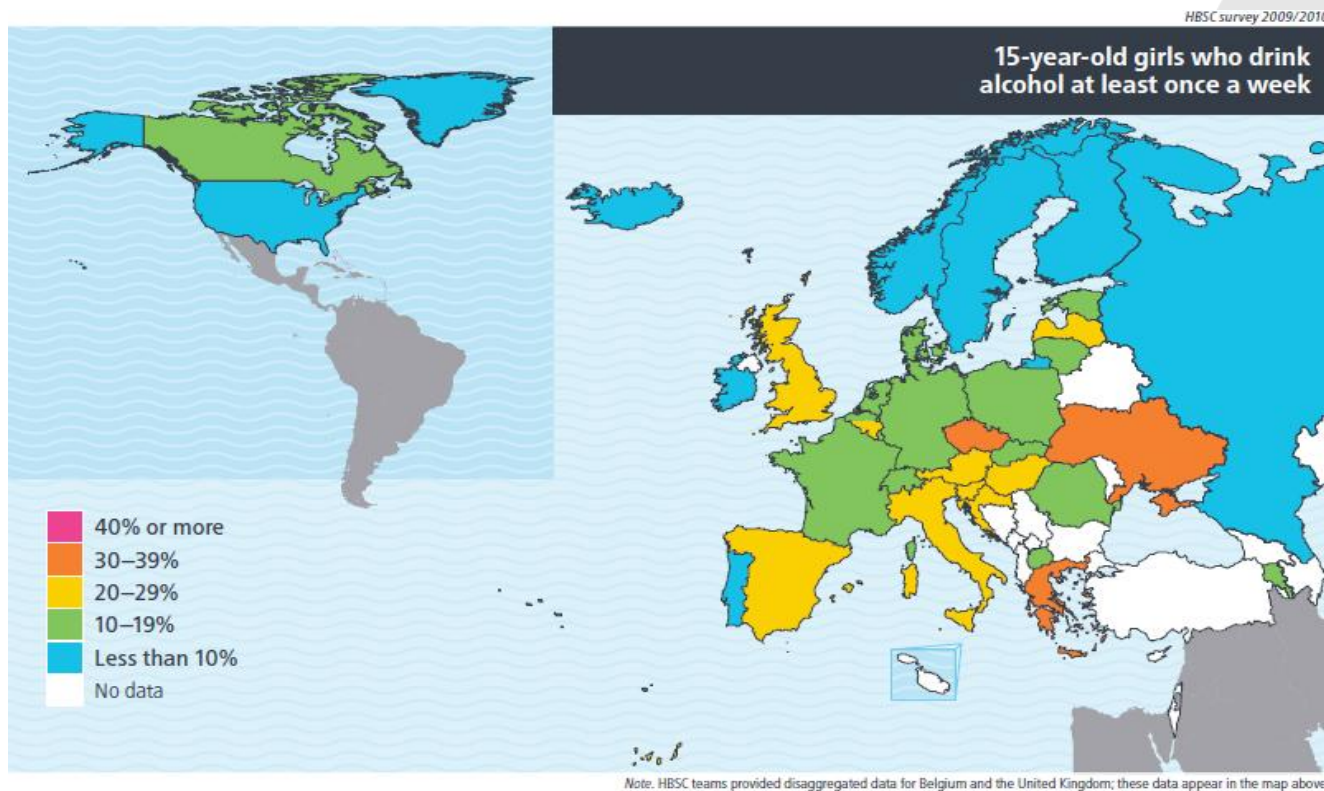
Note: HBSC teams provided disaggregated data for Belgium and the United Kingdom; these data appear in the map above.

Alkohol

11, 13, 15 godišnjaci – HBSC (uzorak 6252 ispitanika)

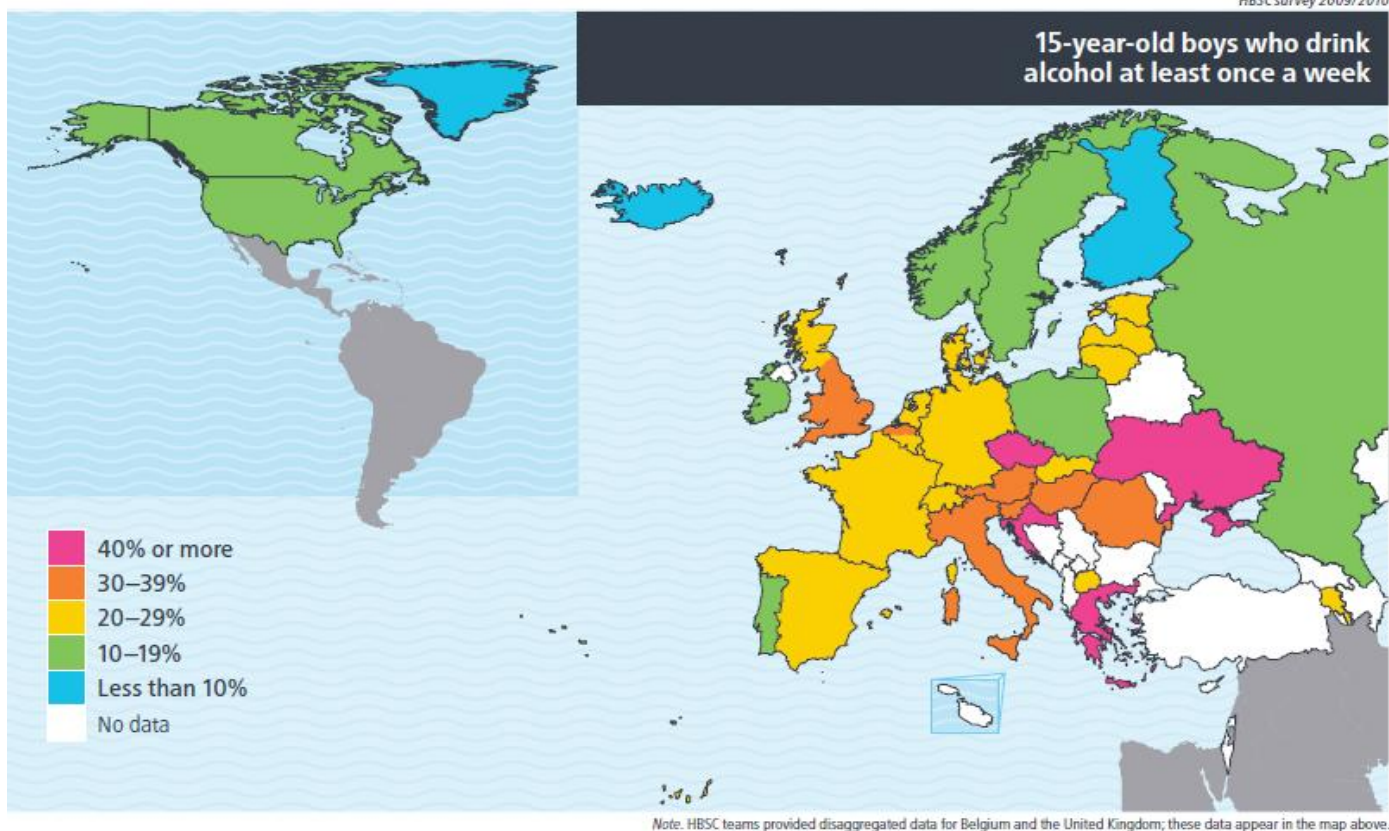
15 godišnje djevojke koje piju alkoholna pića najmanje jednom tjedno (27%)

Alkohol

11, 13, 15 godišnjaci – HBSC (uzorak 6252 ispitanika)

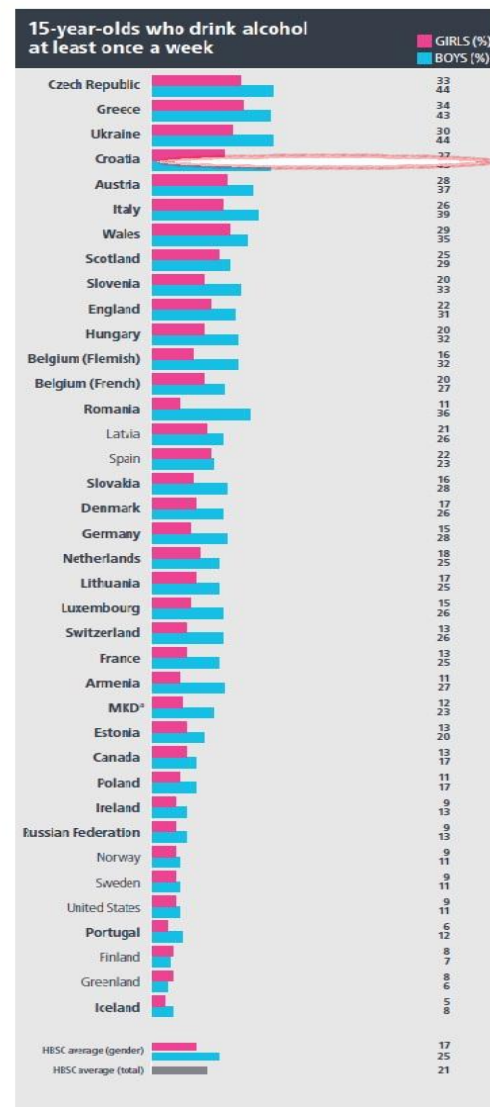
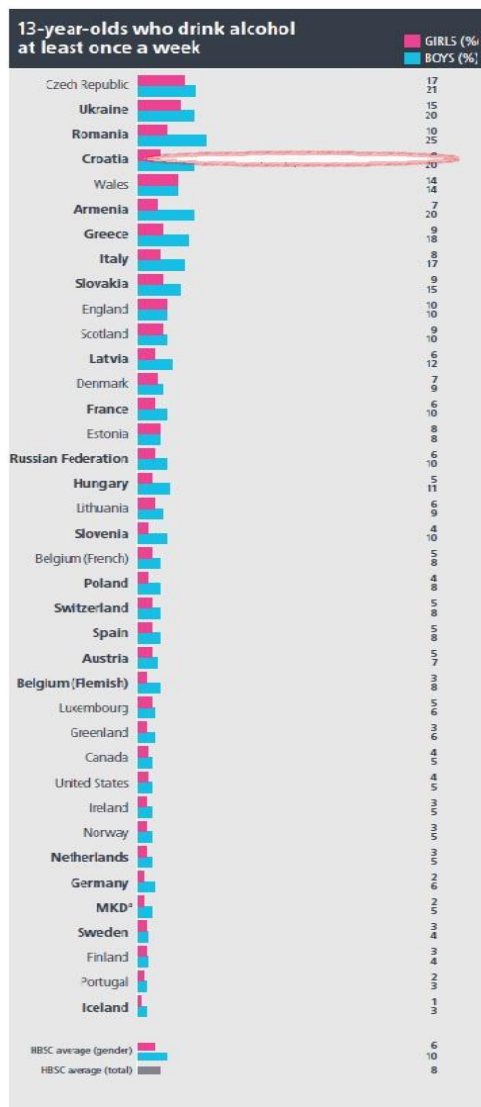
15 godišnji mladići koji piju alkoholna pića najmanje jednom tjedno (43%)

Alkohol

11, 13, 15 godišnjaci – HBSC (uzorak 6252 ispitanika)

Konzumacija alkoholnih pića najmanje jednom tjedno

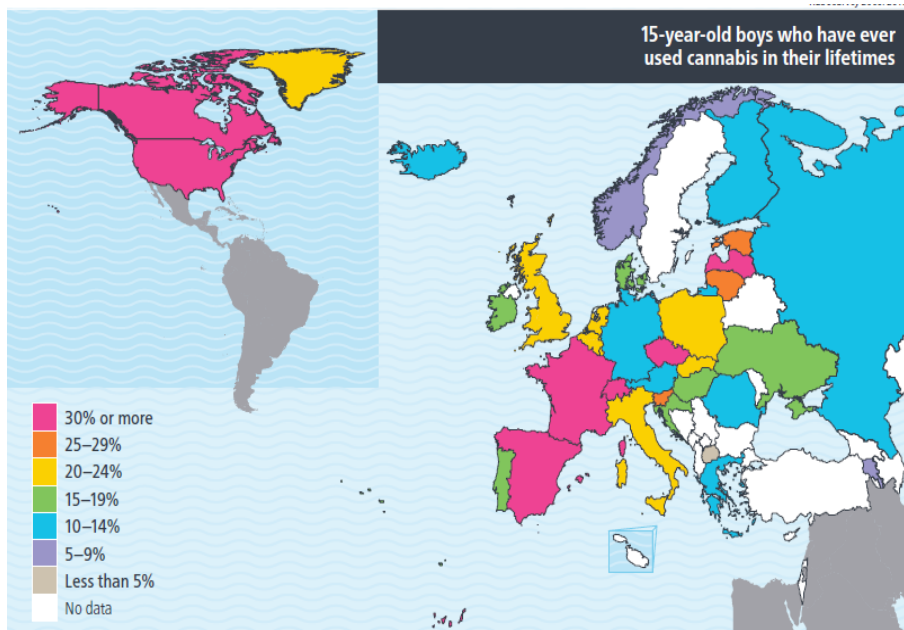

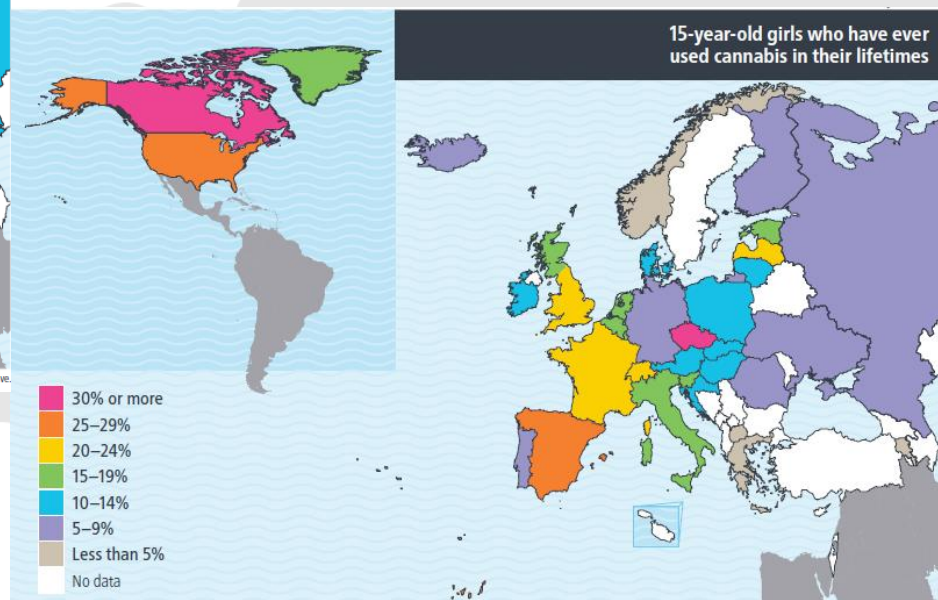
Marihuana

11, 13, 15 godišnjaci – HBSC (uzorak 6252 ispitanika)

15 godišnji mladići (16%) i djevojke (11%) koji su konzumirali marihuanu u životu

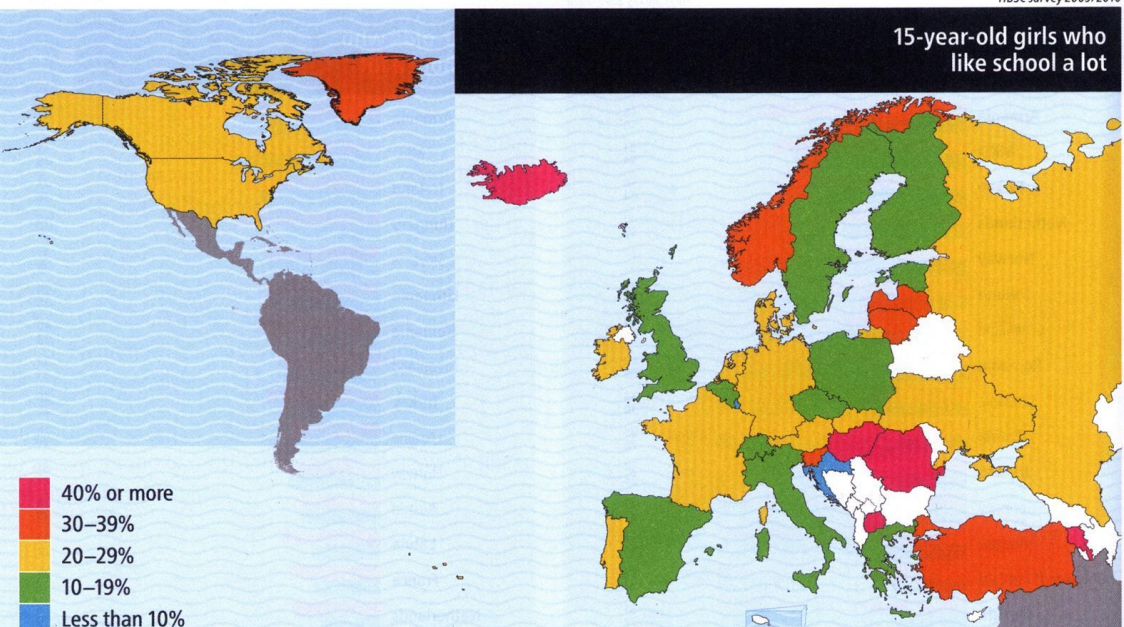

Note: HBSC teams provided disaggregated data for Belgium and the United Kingdom; these data appear in the map above.

Note: HBSC teams provided disaggregated data for Belgium and the United Kingdom; these data appear in the map above.

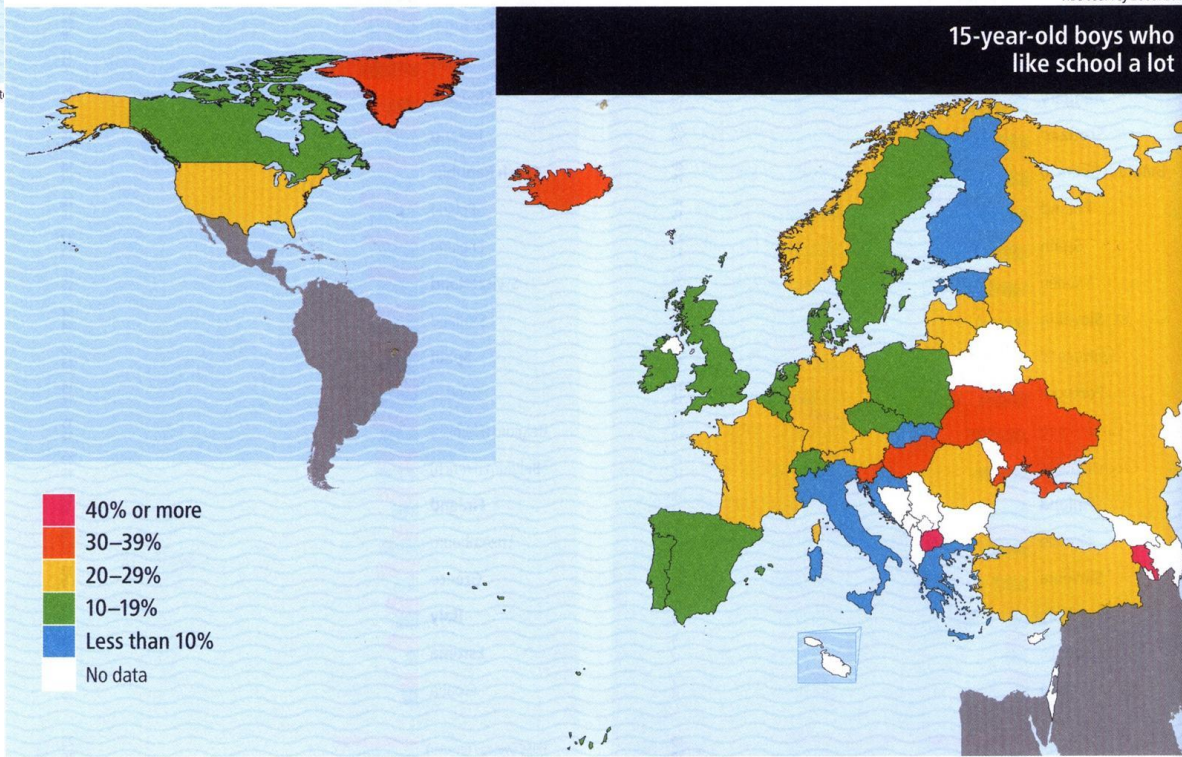
15-year-old girls who like school a lot

Note: HBSC teams provided disaggregated data for Belgium and the United Kingdom; these data appear in the map above.

Učenice i učenici koji jako vole školu – 15 godina

15-year-old boys who like school a lot

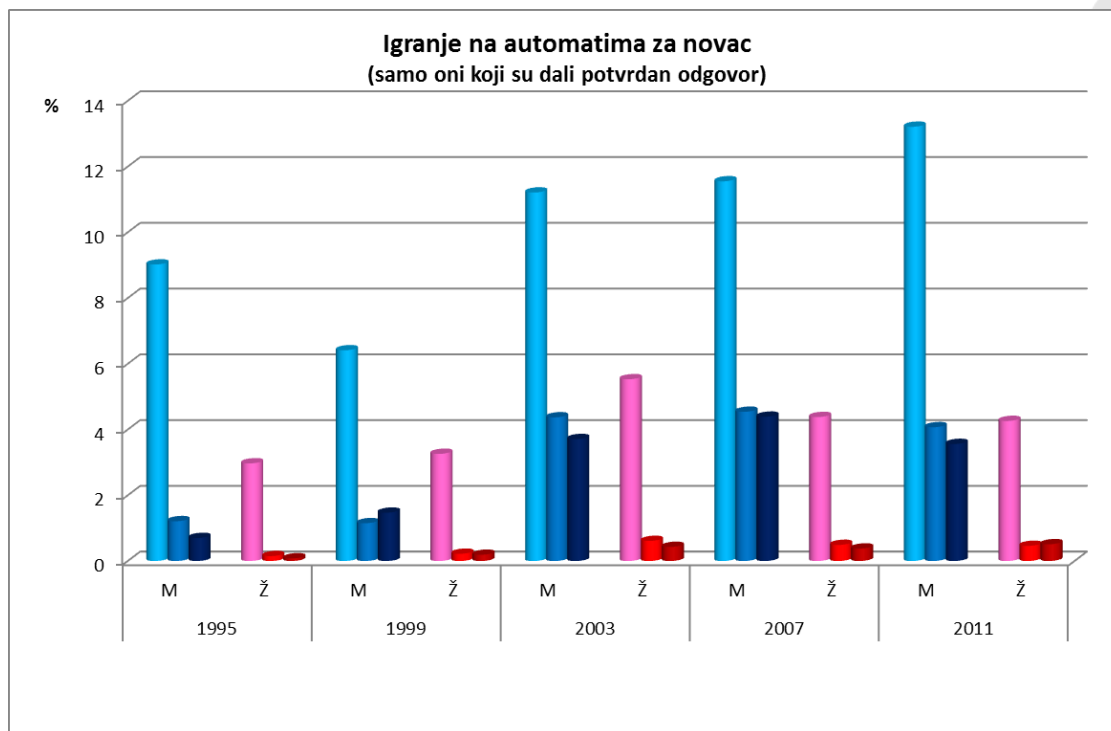

Note: HBSC teams provided disaggregated data for Belgium and the United Kingdom; these data appear in the map above.

Računalne igrice, Internet, automati na kojima se može zaraditi novac

ESPAD 16 godišnjaci

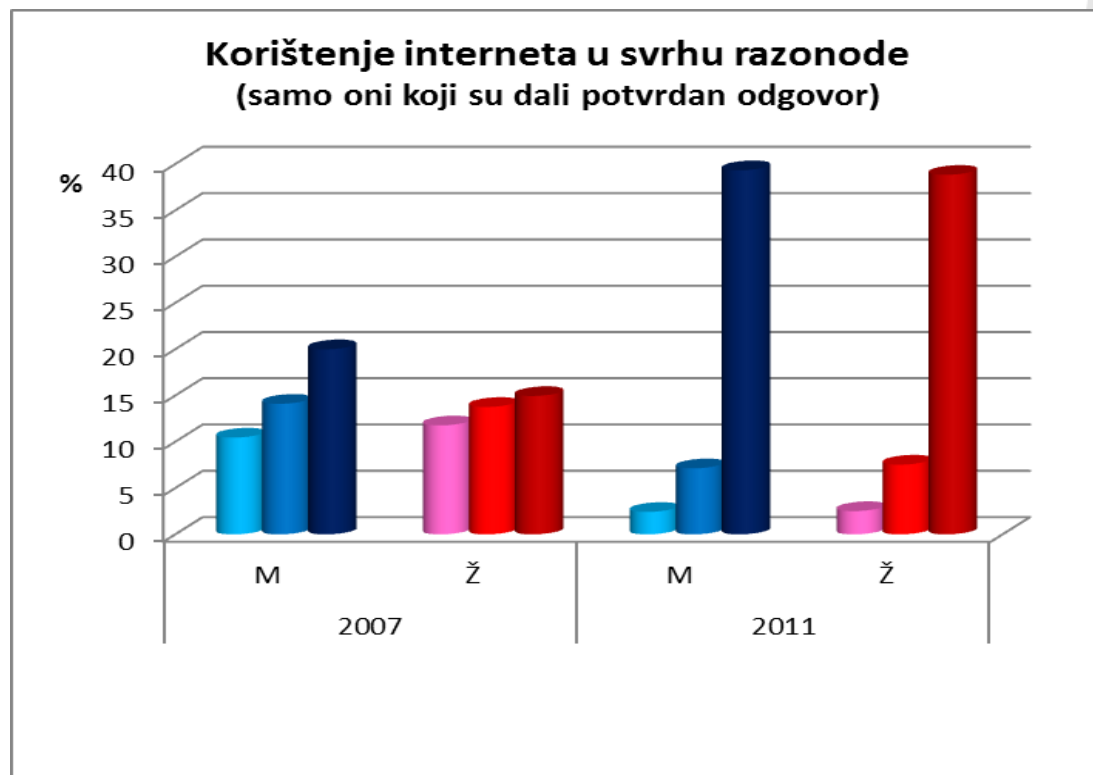

Do dva puta mjesečno - M
Najmanje jednom tjedno - M
Skoro svaki dan - M
Do dva puta mjesečno - Ž
Najmanje jednom tjedno - Ž
Skoro svaki dan - Ž

Računalne igrice, Internet, automati na kojima se može zaraditi novac

ESPAD 16 godišnjaci

Do dva puta mjesečno - M
Najmanje jednom tjedno - M
Skoro svaki dan - M
Do dva puta mjesečno - Ž
Najmanje jednom tjedno - Ž
Skoro svaki dan - Ž